

Porovnání vybraných bodů současného a předchozího návrhu zákona o státním zastupitelství

Soustava státního zastupitelství a zajištění specializace

aktuální návrh MSp	<p>Současná soustava se rozšiřuje o Speciální vrchní státní zastupitelství a Speciální státní zastupitelství s celorepublikovou působností (nejvyšší státní zástupce je přitom nadřizen vedoucímu Speciálního vrchního státního zastupitelství a vedoucí Speciálního vrchního státního zastupitelství je nadřizen vedoucímu Speciálního státního zastupitelství, tj. vytváří se nová „větev“ orgánů státních zastupitelství).</p> <p>Speciální státní zastupitelství je příslušné k výkonu dozoru nad zachováváním zákonnosti v přípravném řízení i v řízení před soudem ve věcech trestných činů</p> <ul style="list-style-type: none"> a) proti majetku a hospodářských, jimiž byla způsobena škoda (získán majetkový prospěch) nejméně 75 mil. Kč (byla-li způsobena nižší škoda, může si věc SSZ atahovat), b) souvisejících se slibem, nabídkou, poskytnutím nebo přijetím či slíbením úplatku, majetkového nebo jiného prospěchu, nejde-li o trestné činy, v nichž podle trestního řádu koná vyšetřování státní zástupce, c) spáchaných při zadávání veřejných zakázek, d) proti republice, cizímu státu nebo mezinárodní organizaci či ve věci trestných činů, jejichž důsledkem je vážná porucha v činnosti orgánu státní správy, územní samosprávy, soudu, státního zastupitelství, jiného orgánu veřejné moci nebo právnické nebo fyzické osoby, která je podnikatelem, pokud si věc SSZ atahuje, e) podílnictví a legalizace výnosů z trestné činnosti, je-li zdrojovým trestným čin některý z výše uvedených trestných činů, <p>a trestných činů, ohledně nichž je konáno společné řízení se shora uvedenými činy.</p> <p>S ohledem na závažnost, skutkovou nebo právní složitost věci může s předchozím souhlasem vedoucího Speciálního vrchního státního zastupitelství být věc delegována na státní zastupitelství, které by jinak bylo příslušné.</p>
<u>předchozí návrh NSZ:</u>	<p>Dochází ke zrušení vrchních státních zastupitelství.</p> <p>Jako součást Nejvyššího státního zastupitelství se zřizuje Úřad pro potírání korupce, v jehož čele stojí vedoucí Úřadu (náměstek nejvyššího státního zástupce jmenovaný na dobu 7 let nejvyšším státním zástupcem po projednání s Poradním sborem a odvolatelný pouze rozhodnutím kárného soudu; požadovaná praxe pro vedoucího úřadu je nejméně 10 let (z toho nejméně 5 let ve funkci státního zástupce). Nejvyšší státní zástupce dočasně přiděluje státní zástupce k Úřadu pro potírání korupce po projednání s Poradním sborem a s jejich souhlasem. Státní zástupci se</p>

	<p>dočasně přidělují k Úřadu pro potírání korupce na dobu 7 let, a to i opakovaně.</p> <p>Úřad pro potírání korupce je činný při výkonu dozoru nad zachováváním zákonnosti v přípravném řízení i v řízení před soudem ve věcech trestných činů</p> <p>a) pletich v insolvenčním řízení (§ 226 trestního zákoníku), sjednání výhody při zadání veřejné zakázky, při veřejné soutěži a dražbě (§ 256 trestního zákoníku), pletich při zadání veřejné zakázky a při veřejné soutěži (§ 257 trestního zákoníku), pletich při veřejné dražbě (§ 258 trestního zákoníku), poškození finančních zájmů Evropské unie (§ 260 trestního zákoníku), přijetí úplatku, podplacení a nepřímého úplatkářství podle § 331 až 333 trestního zákoníku,</p> <p>b) spáchaných úředními osobami, jde-li o zvlášť závažné zločiny, a</p> <p>c) proti republice, cizímu státu nebo mezinárodní organizaci (kromě trestných činů proti obraně státu).</p> <p>a trestných činů, ohledně nichž je konáno společné řízení se shora uvedenými činy.</p> <p>Úřad pro potírání korupce může v odůvodněných případech s předchozím souhlasem nejvyššího státního zástupce rozhodnout, že k výkonu dozoru nad zachováváním zákonnosti v přípravném řízení ve věcech trestných činů, ve kterých je činný, nebo v řízení před soudem je příslušné nižší státní zastupitelství; jeho příslušnost se určí podle tohoto zákona nebo jiného právního předpisu</p>
<p>současný stav</p>	<p>V rámci stávající soustavy (okresní, krajské a vrchní státní zastupitelství, Nejvyšší státní zastupitelství) je specializace zajištěna na vrchních státních zastupitelství (OZHFK), a to ve věcech úmyslných trestných činů</p> <p>a) spáchaných při činnosti banky a jiných finančních institucí, nebo v souvislosti s neoprávněným výkonem činnosti těchto subjektů, byla-li jimi způsobena škoda nejméně 150 mil. Kč (byla-li způsobena nižší škoda, může být věc aťahována),</p> <p>b) jimiž byla způsobena na majetku nebo majetkovém podílu státu škoda nejméně 150 mil. Kč (byla-li způsobena škoda jinému subjektu nebo byla-li způsobena nižší škoda, může být věc aťahována),</p> <p>c) majetkových a hospodářských trestných činů, jestliže byly spáchány ve prospěch organizované zločinecké skupiny, a dále trestné činy zneužití pravomoci úřední osoby podle § 329 trestního zákoníku nebo trestné činy přijetí úplatku, podplacení nebo nepřímého úplatkářství podle § 331 až 333 trestního zákoníku, pokud byly spáchány v souvislosti s odhalováním či vyšetřováním hospodářských nebo majetkových trestných činů</p> <p>d) jimiž byly dotčeny finanční nebo ekonomické zájmy Evropské unie, pokud jimi byla způsobena škoda nejméně 150 mil. Kč,</p> <p>e) spáchaných proti jednotné evropské měně ve prospěch organizované zločinecké skupiny, členem organizované skupiny, ve značném nebo velkém rozsahu nebo koná-li řízení o trestných činech namířených proti jednotné evropské měně policejní orgán, který plní úkoly</p>

	<p>zvláštní ústředny podle článku 12 mezinárodní úmluvy o potírání penězokazectví,</p> <p>f) podílnictví a legalizace výnosů z trestné činnosti, je-li zdrojovým trestným čin některý z výše uvedených trestných činů,</p> <p>a trestných činů, ohledně nichž je konáno společné řízení se shora uvedenými činy.</p> <p>Vrchní státní zastupitelství může po předchozím souhlasu nejvyššího státního zástupce věc delegovat na jinak příslušné nižší státní zastupitelství.</p>
--	---

Jmenování a odvolávání nejvyššího státního zástupce

aktuální návrh MSp	<p>Nejvyššího státního zástupce jmenuje na dobu 7 let vláda na návrh ministra spravedlnosti. Nejvyšším státním zástupcem může být jmenován státní zástupce, který má vykonanou právní praxi po dobu nejméně 7 let, z toho nejméně 5 let ve funkci státního zástupce, veřejného žalobce, asistenta veřejného žalobce nebo jiné obdobné funkci u mezinárodního soudu nebo soudce, a který svými odbornými znalostmi, profesními zkušenostmi a vysokou mravní integritou dává záruky řádného výkonu této funkce. Nejvyšším státním zástupcem nemůže být jmenován státní zástupce, který byl postižen pro kárné provinění, ledaže se na něj hledí, jako by postižen nebyl. Nejvyšší státní zástupce nemůže být jmenován do této funkce na dvě po sobě jdoucí funkční období.</p> <p>Nejvyšší státní zástupce může být odvolán z funkce před uplynutím svého funkčního období rozhodnutím kárného soudu v kárném řízení nebo ze zákonných důvodů vládou.</p>
<u>předchozí návrh NSZ:</u>	<p>Nejvyššího státního zástupce jmenuje na dobu 10 let prezident republiky na návrh vlády. Návrh vládě předkládá ministr spravedlnosti. Nejvyšším státním zástupcem může být jmenován státní zástupce, který má vykonanou právní praxi po dobu nejméně 10 let, z toho nejméně 5 let ve funkci státního zástupce, a který svými odbornými znalostmi, profesními zkušenostmi a vysokou mravní integritou dává záruky řádného výkonu této funkce. Nejvyšším státním zástupcem nemůže být jmenován státní zástupce, který byl postižen pro kárné provinění, ledaže se na něj hledí, jako by postižen nebyl. Nejvyšší státní zástupce nemůže být jmenován do této funkce na dvě po sobě jdoucí funkční období. Nejvyšší státní zástupce může být odvolán z funkce před uplynutím svého funkčního období pouze rozhodnutím kárného soudu v kárném řízení.</p>
<u>nynější stav:</u>	<p>Nejvyššího státního zástupce jmenuje vláda na návrh ministra spravedlnosti. Vláda může na návrh ministra spravedlnosti nejvyššího státního zástupce z funkce odvolat, a to i bez udání důvodů. Nejsou stanoveny žádné požadavky na osobu nejvyššího státního zástupce, délka funkčního období není stanovena.</p>

Jmenování a odvolání ostatních vedoucích státních zástupců

aktuální návrh MŠp	<p>Ostatní vedoucí státní zástupce jmenuje po provedeném výběrovém řízení a po projednání s vedoucím státním zástupcem bezprostředně nadřízeného státního zastupitelství ministr spravedlnosti na dobu 5 let. Požadovaná praxe u vrchního státního zástupce a vedoucího Speciálního vrchního státního zastupitelství je nejméně 6 let (z toho nejméně 4 roky ve funkci státního zástupce), u krajského státního zástupce a vedoucího Speciálního státního zastupitelství 5 let (z toho nejméně 4 roky ve funkci státního zástupce), u okresního státního zástupce 4 roky (z toho nejméně 3 roky ve funkci státního zástupce). Osoba jmenovaná do funkce vedoucího státního zástupce musí svými odbornými znalostmi, profesními zkušenostmi a vysokou mravní integritou dávat záruky řádného výkonu této funkce. Nezahlázení postížení pro kárné provinění je překážkou jmenování. Výběrové řízení organizuje ministerstvo, ve výběrové komisi tvoří převahu státní zástupci (3:2), kritéria výběrového řízení jsou stanovena zákonem. Ministr musí jmenovat jednoho uchazeče z 3 nejvhodnějších uchazečů. Není-li ve výběrovém řízení vybrán žádný vhodný uchazeč na jmenování do funkce vedoucího státního zástupce, přihlásí-li se do výběrového řízení pouze jeden uchazeč, nebo nepřihlásí-li se do výběrového řízení nikdo, výběrové řízení se vyhlásí znovu – není-li nikdo vybrán ani v tomto opakovaném výběrovém řízení, jmenuje ministr spravedlnosti vedoucího státního zástupce bez výběrového řízení (jeho osobu ale i tak musí projednat s nadřízeným vedoucím státním zástupcem).</p> <p>Stávajícím vedoucím státním zástupců skončí funkční období v závislosti na tom, kdy byli jmenováni do svých funkcí v rozmezí 1 až 3 let.</p> <p>Vedoucí státní zástupci mohou být odvoláni před uplynutím svého funkčního období pouze rozhodnutím kárného soudu v kárném řízení.</p>
<u>předchozí návrh NSZ:</u>	<p>Krajského státního zástupce jmenuje po provedeném výběrovém řízení ministr spravedlnosti na návrh nejvyššího státního zástupce. Okresního státního zástupce jmenuje po provedeném výběrovém řízení nejvyšší státní zástupce na návrh krajského státního zástupce. Návrhy musí být předem projednány s Poradním sborem. Délka funkčního období je 7 let. Požadovaná praxe u krajského státního zástupce je nejméně 6 let (z toho nejméně 4 roky ve funkci státního zástupce), u okresního státního zástupce je nejméně 4 roky (z toho nejméně 3 roky ve funkci státního zástupce). Osoba jmenovaná do funkce vedoucího státního zástupce musí svými odbornými znalostmi, profesními zkušenostmi a vysokou mravní integritou dávat záruky řádného výkonu této funkce. Nezahlázení postížení pro kárné provinění je překážkou jmenování. Krajský státní zástupce nemůže být jmenován do této funkce na dvě po sobě jdoucí funkční období. Zákaz opakování funkce pro okresní státní zástupce není stanoven.</p> <p>Krajský a okresní státní zástupce je do funkce vybírán na základě výsledků výběrového řízení. Výběrové řízení vyhláší nejvyšší státní zástupce; dva členy výběrové komise jmenuje ten, kdo je oprávněn podat návrh na jmenování krajského nebo okresního státního zástupce, jednoho</p>

	<p>člena jmenuje nejvyšší státní zástupce, není-li zároveň navrhovatelem, jednoho člena ministr spravedlnosti, který jmenuje dalšího člena výběrové komise, je-li navrhovatelem nejvyšší státní zástupce. Tři členy výběrové komise volí většinou hlasů všech svých členů Poradní sbor. Současně s vyhlášením výběrového řízení nejvyšší státní zástupce stanoví kritéria pro výběr v tomto výběrovém řízení. Není-li ve výběrovém řízení vybrán žádný vhodný uchazeč na jmenování do funkce krajského nebo okresního státního zástupce, přihlásí-li se do výběrového řízení pouze jeden uchazeč, nebo nepřihlásí-li se do výběrového řízení nikdo, výběrové řízení se vyhlásí znovu. Jestliže ani v opakovaném výběrovém řízení není vybrán vhodný uchazeč, přihlásí se jen jeden uchazeč, nebo se nikdo nepřihlásí, jmenuje se krajský nebo okresní státní zástupce na základě návrhu předloženého tím, kdo je oprávněn podat návrh na jmenování krajského nebo okresního státního zástupce.</p> <p>Stávajícím vedoucím státním zástupců skončí funkční období v závislosti na tom, kdy byli jmenováni do svých funkcí v rozmezí 1 až 4 let nebo 7 let. U nejvyššího státního zástupce se za počátek funkčního období považuje den nabytí účinnosti tohoto zákona.</p> <p>Vedoucí státní zástupci mohou být odvoláni před uplynutím svého funkčního období pouze rozhodnutím kárného soudu v kárném řízení.</p>
<p><u>nynější stav:</u></p>	<p>Ostatní vedoucí státní zástupce jmenuje ministr spravedlnosti na návrh vedoucího státního zástupce bezprostředně nadřízeného státního zastupitelství. Nejsou stanoveny žádné požadavky na osobu vedoucího státního zástupce, délka funkčního období není stanovena. Zákon nepředpokládá žádné výběrové řízení. Ministr spravedlnosti může vedoucího státního zástupce odvolat, pokud závažným způsobem poruší povinnosti vyplývající z výkonu funkce vedoucího státního zástupce; nejde-li o odvolání z důvodu porušení povinností při výkonu státní správy státního zastupitelství, činí tak na návrh vedoucího státního zástupce bezprostředně nadřízeného státního zastupitelství nebo nejvyššího státního zástupce.</p>

Možnost přeložení státního zástupce bez jeho souhlasu

aktuální návrh MSp	<p>Nelze-li řádný výkon působnosti státního zastupitelství zajistit jinak, může ministr spravedlnosti po vyjádření vedoucího státního zástupce státního zastupitelství, k němuž je státní zástupce přidělen, přeložit státního zástupce i bez jeho souhlasu nebo žádosti k jinému státnímu zastupitelství, dojde-li zákonem</p> <ul style="list-style-type: none"> - ke změně v organizaci státního zastupitelství, - změně obvodů státních zastupitelství nebo - k podstatné změně příslušnosti státního zastupitelství, <p>a to nejpozději do 6 měsíců ode dne nabytí účinnosti zákona, který zakládá důvod pro toto rozhodnutí (§ 76 odst. 3, další omezení v odst. 5 a 6).</p> <p>Podle přechodných ustanovení státní zástupci činní u Vrchního státního zastupitelství v Praze, u Vrchního státního zastupitelství v Olomouci a u Nejvyššího státního zastupitelství lze z důvodu zřízení Speciálního vrchního státního zastupitelství a Speciálního státního zastupitelství přeložit i bez jejich souhlasu nebo žádosti k těmto státním zastupitelstvím; pro přeložení se použije obdobně § 76 odst. 3, 5 a 6.</p>
<u>předchozí návrh NSZ:</u>	<p>Nelze-li řádný výkon působnosti státního zastupitelství zajistit jinak, může ministr spravedlnosti po vyjádření vedoucího státního zástupce státního zastupitelství, k němuž je státní zástupce přidělen, a po projednání s Poradním sborem přeložit státního zástupce i bez jeho souhlasu nebo žádosti k jinému státnímu zastupitelství, dojde-li zákonem</p> <ul style="list-style-type: none"> - ke změně v organizaci státního zastupitelství nebo - ke změně obvodů státních zastupitelství, <p>a to nejpozději do 6 měsíců ode dne nabytí účinnosti zákona, který zakládá důvod pro toto rozhodnutí (§ 77 odst. 3, další omezení v odst. 5 a 6).</p> <p>Podle přechodných ustanovení státní zástupce činné u Vrchního státního zastupitelství v Praze a u Vrchního státního zastupitelství v Olomouci lze z důvodu zrušení vrchních státních zastupitelství přeložit i bez jejich souhlasu nebo žádosti k jinému státnímu zastupitelství v obvodu působnosti zrušeného vrchního státního zastupitelství; pro přeložení se použije obdobně § 77 odst. 3, 5 a 6</p>
<u>nynější stav:</u>	<p>Nelze-li řádný výkon působnosti státního zastupitelství zajistit jinak, může ministr spravedlnosti po vyjádření vedoucího státního zástupce státního zastupitelství, k němuž je státní zástupce přidělen, přeložit státního zástupce i bez jeho souhlasu nebo žádosti k jinému státnímu zastupitelství, dojde-li zákonem</p> <ul style="list-style-type: none"> - ke změně v organizaci státního zastupitelství nebo - ke změně obvodů státních zastupitelství.

Činnost poradního sboru (poradních sborů)

aktuální návrh MSp	Poradní sbor je zřizován u každého státního zastupitelství kromě okresních státních zastupitelství. Jsou s ním projednávány zejména vnitřní organizace státního zastupitelství, rozvrh práce a pracovní řád, a plány systemizací a plány rozmístění státních zástupců, právních čekatelů, asistentů státních zástupců, vyšších úředníků státního zastupitelství a ostatních odborných zaměstnanců zařazených k výkonu práce na státním zastupitelství, u NSZ dále návrhy pokynů obecné povahy.
<u>předchozí návrh NSZ:</u>	Poradní sbor zřízen pro celou soustavu státního zastupitelství. Poradní sbor projednává (bez projednání nelze tyto úkony provést): a) návrhy na jmenování krajských státních zástupců a okresních státních zástupců, náměstků vedoucích státních zástupců a vedoucího Úřadu, návrhy na jmenování státních zástupců, návrhy na přeložení státního zástupce bez jeho souhlasu nebo žádosti, jakož i návrhy na přeložení právního čekatele bez jeho souhlasu, b) návrhy pokynů obecné povahy nejvyššího státního zástupce, jimiž se vydává vzorový organizační řád státního zastupitelství, stanoví zásady rozdělení specializací státních zástupců, kritéria hodnocení profesního růstu státních zástupců a vydává vzorový pracovní řád, a c) plány systemizací a plány rozmístění státních zástupců, právních čekatelů, asistentů státních zástupců, vyšších úředníků státního zastupitelství a ostatních odborných zaměstnanců zařazených k výkonu práce na státním zastupitelství v obvodech krajských státních zastupitelství. Poradní sbor se může vyjadřovat k otázkám týkajícím se personálního obsazení soustavy státního zastupitelství, b) výsledkům posuzování profesního růstu státních zástupců, pokud státní zástupce nesouhlasí s hodnocením a jeho námitkám nebude vyhověno, c) obsahové náplni a provádění čekatelské praxe, d) obsahové náplni a formám odborného vzdělávání státních zástupců, právních čekatelů, asistentů státních zástupců, vyšších úředníků státního zastupitelství a ostatních odborných zaměstnanců, včetně podávání tematických návrhů pro plán výchovy, a e) návrhům právních předpisů týkajících se činnosti státního zastupitelství. Vyjádření nebo stanovisko Poradního sboru se může zveřejnit způsobem umožňujícím dálkový přístup.
<u>nynější stav:</u>	V současné době nejsou poradní sbory zákonem upraveny.

--	--